

באותה פרשה של פדיון הבכורות על ידי הלויים, מבואר, שבכורי ישראל היו עודפים על פשוטי הלויים שפדאום, ואותם שלא נמצא להם פודה כנגדם, ציוה הקב"ה לפדותם בחמשת שקלים.

נאמר פדיון בכסף לדורות הבן, ונאמר פדיון בשה לדורות בפטר חמור —

מה כסף האמור לדורות, בו פדו לדורות ואף בו פדו לאותה שעה שהרי עודפי הבכורים נפדו בכסף, אף שה אמור לדורות, בו פדו לדורות ואף בו פדו באותה שעה את פטורי חמוריהם של ישראל.⁽²⁾

ופרכינן: מה לכסף שכן פודין בו הקדשות ומעשר שני, תאמר בשה שאין פודין בו אלא פטר חמור, ומנין שבו פדו אף במדבר?⁽³⁾

אלא מכאן אנו לומדים שפדיון פטרי חמוריהם של ישראל היה בשה של הלויים, כי אמר קרא: "אך פדה תפדה את בכור

ומשנינן: כדרכי יהושע בן לוי! דאמר רבי יהושע בן לוי: בעשרים וארבעה מקומות נקראו הכהנים "לויים", וזה אחד מהן "והכהנים הלויים בני צדוק".

ב-ד ואכתי מקשינן: אכן למדנו מקל וחומר שהלויים במדבר הפקיעו את בכורת עצמם, והפקיעו אף את פטרי חמוריהם, ומיהו לדורות מנלן שהלויים פטורים מן הבכורה? ומשנינן: אמר קרא "והיו לי הלויים", "והיו" בהוייתן יהו.⁽¹⁾

שואלת הגמרא על לשון הקושיא לעיל: "בן לוי דהוה ליה שה, דאפקע", דמזה משמע שפדיון פטרי חמוריהם של ישראל במדבר היה בשה של הלויים:

וממאי דבשה, מנין שפדיון פטרי חמוריהם של ישראל במדבר בבהמת הלויים, היה דוקא בשה של הלויים, ולא בשאר בהמות שלהם?

אמר פירש רב הסדא:

פוטרת.

2. [וקשה, הרי לא פדו בכסף אלא אותם שלא נפדו על ידי הלויים, אבל אותם שנפדו על ידי הלויים לא בכסף שלהם פדו אותם אלא בגופם, ואם כן נאמר כן גם לגבי פדיון פטרי חמוריהם של ישראל, שהפדיה על ידי בהמות הלויים לא היתה על ידי שה בדוקא].

3. רצה לומר: דפדייה בשה הוא ענין מיוחד ולא מצינו לו חבר, ואם כן אפשר דבאותה שעה נתחדש כן בכל בהמה, והשקלא וטריא כאן אינו מדין בנין אב ממש, אלא סברא קאמר. חזון איש בכורות טז ז.

הרי שלא הזכיר את כל המשא ומתן שבגמרא, ומכל מקום כתב "כהנים מנלן", ובהכרח שכוונת הגמרא היא לשאול: מנין שפשוטי הכהנים פדו את בכורי ישראל עד שאתה פוטר אותם מקל וחומר.

1. כתב החזון איש [בכורות טז ח]: נראה דשותפות לוי באזנו של עובר — פוטר, דכי היכי דדרשינן "כל בכור" למעוטי שותפות גוי, הכי נמי ממעטינן שותפות לוי דליכא כולו בחיוב. ונראה, דגם אם האם היא של לוי פטורה אף אם העובר של ישראל, וכמו לוייה שילדה, דבפטר רחם תלי רחמנא, ואף אזנה של אם. ונראה, דלוייה פטורה מפטר מור ושותפות לוייה

האדם, ואת בכור בהמה הטמאה תפדה", ולמדנו מן ההיקש:

מה בכור אדם לא חלקת בין לדורות בין לאותה שעה שהיו שניהם בכסף –

אף בהמה טמאה, לא תחלוק בו בין לדורות בין לאותה שעה שיהיו שניהם בשח.⁽⁴⁾

אמר רבי חנינא: שח אחד של בן לוי במדבר פטר כמה פטרי חמורים מישראל.⁽⁵⁾

אמר אביי: תדע שכן הוא כדברי רבי חנינא:

שהרי מנה הכתוב עודפים באדם, היינו, בכורי ישראל שפדאום הלויים מנה הכתוב כמה היו עודפים הבכורים על הלויים, וציוה כיצד לפדותם, ולא מנה הכתוב עודפים בבהמה, כלומר, לא אמר הכתוב מה לעשות באותם פטרי חמורים של ישראל שלא נמצא כנגדם שה בידי הלויים; ובהכרח שאין שייך בזה עודף, כי בשה אחד פטרו כמה פטרי

חמורים.

ומקשינן על ראיית אביי: ממאי, מנין שלא נמנו העודפים משום שהחשוב אינו אחד כנגד אחד, והרי דילמא הטעם הוא משום דלא הוי נפישו להו לישראל בהמות טובא [הרבה כל כך], כלומר, שמא לא היו פטרי החמורים של ישראל עודפים על השיין של הלויים?!

ומשנינן: לא סלקא דעתך שלא היו פטרי החמורים של ישראל עודפים על השיין של הלויים, דהא כתיב [במדבר לב א]: "ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד".⁽⁶⁾

ומכל מקום מקשינן ופרכינן ראיית אביי: דילמא, אפילו הכי, פשוטים [שיין פשוטים]⁽⁷⁾ דלויים, הוו קיימי לבהדי בכורי חמורי ישראל, [שויים היו במספרם לפטרי חמורי ישראל]; כלומר, אף שמקנה רב היה לישראל, מכל מקום הרי לא פדו אלא את פטרי חמוריהם ולא את פשוטיהם, ואילו לוי

אחד של אחד מהלויים כדי לפטור את כל פטרי חמוריהם של בני ישראל, ואילו לשון "שה אחד של בן לוי פטר כמה פטרי חמורים", לא משמע כן". וכבר נזכר מזה בהערה בתחילת הענין.

6. ביאר רבינו גרשום: ומקנה משמע נמי אחמורים, דכתיב [בראשית לא יח]: "וינהג את כל מקנהו מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם". וראיתו צריכה ביאור, וראה רש"י שם: מקנה קנינו: מה שקנה עבדים ושפחות וגמלים וחמורים.

7. ביאר רבינו גרשום: והאי דקאמר "פשוטים" דוקא הוא, שאין בכור פודה בכור.

4. שיטת התוספות – כמובא בהערות לעיל – שאף בכורי בהמה טהורה של ישראל נפדו בבהמת הלויים. והנה ממקור זה אין לנו ללמוד אלא לפדיון פטרי חמורים, אבל לפדיון בהמה טהורה אין לנו ללמוד מפסוק זה, ואם כן, יש לעיין, באיזה בהמות היו פודים את בכורות הבהמה הטהורה?

ובחזון איש [בכורות טז ה' וז'], נקט, שאף אותם היו פודים בשה, והוקשה לו, מנלן שהוא כן, כיון שפסוק זה מיירי בפדיון בהמה טמאה, וכתב "ואפשר שלא חילקה תורה".

5. מכאן משמע לכאורה, שהיו הלויים מפרישים שח שלהם לפדיון פטרי חמורים, שהרי אם לא היו צריכים אפילו הפרשה, אם כן די היה בשה

או "בהמתם תחת בהמתם", מאי "בהמת תחת בהמתם", ודאי שמע מינה חד בהמה פטר טובא [הרבה בהמות].

אמר רבא:

אף אנן נמי תנינא שבמדבר נפדו כמה פטרי חמורים בשה אחד, מדשנינו לקמן ט א: ופודה בו — בשה — פעמים הרבה, כלומר, יכול אדם לפדות פטר חמור בשה, ולחזור ולקנותו מן הכהן ולפדות בו שוב פטר חמור אחר; ובהכרח הטעם הוא משום שבמדבר פדה שה אחד פטרי חמורים רבים.⁽⁹⁾

ומבאר הגמרא את רבי חנינא שאמר כן מדעת עצמו, ולא הביא את המשנה: ורבי חנינא אף הוא טעמא דמתניתין מפרש, והכי קאמר רבי חנינא:

מאי טעמא פודה בו פעמים הרבה, משום דשה אחד של בן לוי פוטר כמה פטרי

פדה בפשוטיו, ושפיר יתכן שמספר הפשוטים של הלויים היה שווה למספר הבכורים של ישראל.

ולכן מביאה הגמרא מקור אחר לדברי רבי חנינא:

כי אמר קרא גבי פדיון בהמות הלויים את פטרי חמוריהם של ישראל: "ואת בהמת [לשון יחיד] הלויים תחת בהמתם [של ישראל]"⁽⁸⁾, ומשמע: בהמה אחת, תחת בהמות הרבה.⁽⁸⁾

ומקשינן: היכי דייקנן מ"בהמת" דמשמע לשון יחיד, ואימא מתפרש "בהמת" כמו שנאמר [יונה ד] גבי נינהו העיר הגדולה: "ובהמה רבה" שבהכרח הכוונה להרבה בהמות!?

ומשנינן: אם כן לא היה צריך הכתוב לשנות בלשונו בין בהמת הלויים לשל ישראל, אלא: ליכתוב קרא או "בהמה תחת בהמה"

לפדותו כדי להפקיע את איסורו. ואכן אותה משנה ששינוי בה "ופודה בו פעמים הרבה": היא כשיטת הסובר שפטר חמור אסור בהנאה, וכמבואר בסוגיא שם.

[והנה לשיטת רש"י קשה, אם לומדים אנו מהפדיון שבמדבר, אם כן נאמר שבשה אחד יכול לפטור בבת אחת כמה פטרי חמורים, וזה הרי אי אפשר!?! (ולשיטת התוספות יש לומר, דבאמת יכול לפדות בבת אחת כמה ספיקי פטרי חמורים, ולשון "פעמים הרבה" יש לומר דלא דוקא).

ואפשר, שבזמן המדבר אין זה נקרא שהיו פודים בשה אחד כמה פטרי חמורים בבת אחת, והוא דומה למי שנותן לכהן בזמן הזה וחוזר וקונהו ממנו. והיינו משום שבמדבר הרי לא היה

8. הלימוד צריך ביאור: שאין חילוק בין "בהמת הלויים" ל"בהמתם" ושניהם משמע לשון יחיד, שהרי לא אמר הכתוב "תחת בהמותיהם". וראה רש"י. וראה עוד באהל משה.

9. נתבאר על פי רש"י. אבל בתוספות מבואר שזה אינו חידוש, אלא הנידון הוא בספק פטר חמור, שפודה את פטר החמור ואינו נותנו לכהן, ובאופן זה הוא דאמרינן שיכול לפדות בשה אחד פעמים הרבה.

ולפי שיטת התוספות, אין מתקיים דין זה אלא לשיטת הסובר שפטר חמור אסור בהנאה, וכאשר מבואר לקמן ט ב שבספק פטר חמור שהוא פודה ונוטל לעצמו היינו דוקא לדעת הסובר שפטר חמור אסור בהנאה, ולכן צריך

חמורים של ישראל.

במדבר לא קדשו.

ומפרשת הגמרא: רבי יוחנן אמר: קדשו בכורות במדבר, דהרי רחמנא אמר ליקדשו, כדכתיב "קדש לי כל בכור".

וריש לקיש אמר: לא קדשו בכורות במדבר, מוכתיב: "והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני", וכתיב בתריה [אחריו] "והעברת כל פטר רחם לה", מכלל דמעיקרא — קודם כניסתם לארץ — לא קדוש.

איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש מהא דתנן בזבחים קיב ב:

עד שלא הוקם המשכן, היו הבמות [מזבח שעושה כל אדם לעצמו אפילו בראש גגו] מותרות, ועבודה היתה נעשית בכורות; (11) הרי מבואר שקדשו בכורות קודם שנכנסו לארץ! (12)

כתיב [שמות יג]: "קדש לי כל בכור פטר כל רחם שבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא ... והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבותיך ונתנה לך. והעברת כל פטר רחם לה' וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים לה'. וכל פטר חמור ...

איתמר:

רבי יוחנן אמר: קדשו בכורות — של אדם לעבודה שהיתה בכורות עד הקמת המשכן, וליפדות, וכן בכורות הבהמות ליקרב וליפדות — שנולדו במדבר, ולא רק הבכורות שנולדו במצרים.

וריש לקיש אמר: לא קדשו בכורות שנולדו במדבר, אלא אותם שיצאו מצרים בלבד; שעליהם נאמר "קדש לי כל בכור", (10) אבל

אפילו לאחר שנבחרו כהנים זר כשר בבמה, כדאמר זבחים קיג א, אלא בקרבן ציבור קאמר, [וכן כתב הקרן אורה בזבחים], וכדכתיב [שמות כד ה] "וישלה את נערי בני ישראל ויעלו עולות", ופירש רש"י שהן הבכורות שהן היו בחירי ה' —

ועיקרו רמוז במקרא [במדבר ג] "פקוד כל בכור זכר לבני ישראל", אלמא דקודם שהחליפן בלויים היו הבכורות הנבחרין, וכיון שעד שהוקם המשכן לא היו עדיין כהנים ולויים, ראויה העבודה לבכורים שהן הנבחרים, ומשהוקם המשכן ראוי היה לקבוע לבכורים עבודה במקדש, ולולא חטא העגל היה ניתן להם עבודת הלויים.

12. א. נראה מן הגמרא, ש"עבודה בכורות" היינו פטרי רחם, שאם לא כן אין ענין עבודה בכורות לקידוש פטרי רחם.

דין ליתנו לכהן, ואם כן כשפודה בבת אחת כמה פטרי חמורים, כאילו פדה ונתן וחזר ופדה, והיינו דילפינן מינה רק באופן זה. וראה היטב בחזון איש בכורות טז ז ד"ה שם מ"ט].

10. א. נתבאר על פי רש"י בד"ה מעיקרא שכתב: והאי "קדש לי כל בכור" מוקי ליה ריש לקיש במצרים. וכן מתבאר מלשון הברייתא בהמשך הענין: בשלשה מקומות קדשו בכורות לישראל במצרים ובמדבר ובכניסתן לארץ, במצרים מהו אומר "קדש לי כל בכור". אך ראה בחזון איש בכורות סימן טז ח, ד"ה שם הנך.

ב. בהמשך הסוגיא מקשה הגמרא מפרשת פדיון הלויים את הבכורות שבמדבר. וראה תוספות ומהרש"א.

11. כתב החזון איש [בכורות טז ח]: נראה, דלא בא לפסול עבודת פשוטין בבמה, דהא

נתקדשו הנולדים במדבר, אם כן הנך דמעיקרא נמי – פקעא ליה קדושתיהו, אבל לשיטתך שדין קידוש הבכורות פסק ביציאתם ממצרים, אם כן אף אלו שכבר נתקדשו במצרים, מן הדין שתפקע קדושתם], ואם כן מי הם הבכורות שעבדו בשנה הראשונה לצאתם ממצרים!!

ואידך, וסברת ריש לקיש היא: דקדוש כבר במצרים קדוש [נשאר בקדושתו], דלא קדוש לא קדוש [מי שלא נתקדש לא נתקדש].

איתיביה לריש לקיש מברייתא דסדר עולם:

דתניא שם: **אותו היום שהוקם המשכן, קרבו להם בישראל נדרים ונדבות, הטאות ואשמות, בכורות ומעשרות;** ומבואר שהקריבו בכורות במדבר, הרי שקדשו בכורות במדבר?!

ומשינין: **הכא בברייתא עסקינן נמי באותן בכורות בהמה טהורה שיצאו ממצרים.**

ולא עוד, אלא: **ומינה, אדרבה מברייתא זו יש ללמוד שלא קדשו בכורות במדבר, שהרי כך משמע: "אותו היום" הוא דקרוב, אכן קרבו בכורות, אבל מיכן ואילך לאחר שהקריבו אותו היום את כל הבכורות שיצאו ממצרים⁽¹³⁾ שוב לא קרוב בכורות,⁽¹⁴⁾ כי לא קדשו בכורות במדבר.**

אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן: העבודה היתה נעשית באותן בכורות שיצאו ממצרים.

הכי נמי מסתברא שהעבודה עד שלא הוקם המשכן היתה נעשית בבכורות שכבר נולדו במצרים ולא אלו שנולדו במדבר, דאי לא תימא הכי, אלא בבכורות שנולדו במדבר היתה נעשית, והרי המשכן הוקם כבר בשנה השנית ליציאתם ממצרים ואז פסקה עבודה בבכורות, ואם כן, וכי בכור בן שנה בר מייעבד עבודה הוא [וכי בכור בן שנה שנולד במדבר עד שהוקם המשכן, ראוי לעבוד עבודה], ובהכרח שהבכורות היו אלו שנולדו במצרים וגדולים היו.

ומקשינן: ודקארי לה לרבי יוחנן מאי קארי לה [מה הוקשה לרבי יוחנן, והרי בהכרח אין הכוונה לבכורות שנולדו במדבר]?!?

ומפרשינן: **הכי קא קשיא ליה ליה לרבי יוחנן: אי אמרת בשלמא דלא פסיק קדושתיהו [הניחא אם דין קידוש הבכורות לא פסק ביציאתם ממצרים], אם כן יש לומר, דהנך דמעיקרא נמי לא פקעא ליה קדושתיהו [אותם שנתקדשו כבר במצרים לא פקעה קדושתם] והם אלו שעבדו שנה נוספת במדבר.**

אלא אי אמרת דפסיק קדושתיהו ולא

13. שלא יכלו להקריבם קודם, כיון שאין בכורות קרבים בבמה.

14. כתבו התוספות: מיכן ואילך, לא קרוב, ואף על גב דנדרים ונדבות קרוב משם ואילך, משום בכורות נקט נקט אותו היום. [ולאו דוקא נקטו

ב. מבואר מן הסוגיא, שקודם קידוש הבכורות במצרים לא היתה עבודה בבכורות, והקשו האחרונים על הרמב"ם בפירוש המשניות בזבחים שם, שכתב: "אמרו, כי מה שנאמר "וישלח את נערי בני ישראל" שהם הבכורות, שהעבודה לעולם אינה אלא בבכורות, מאדם ועד משה רבינו עליו השלום".

איכא דאמרי: איתיביה ריש לקיש לרבי יוחנן, ריש לקיש הוא שהקשה לרבי יוחנן מברייטא זו דסדר עולם, והוכיח כשיטתו שלא קדשו בכורות במדבר:

דתניא שם: **אותו היום שהוקם המשכן קרבו להם בישראל נדרים ונדבות הטאות ואשמות בכורות ומעשרות, ומשמע: אותו היום – אין, אבל מיכן ואילך לא קרבו בכורות כי לא קדשו בכורות במדבר!**

והשיב לו רבי יוחנן: **לא** כאשר פירשת דמיכן ואילך שוב לא קרבו, אלא **אימא: מאותו היום –** שהוקם המשכן והמזבח – ואילך הקריבו בכורות.

ומפרשת הגמרא לדעת רבי יוחנן: **ומאי קא משמע לן ברייתא זו: מאותו היום –** שהוקם המשכן והמזבח – **אין** אכן קרבו בכורות אבל **מעיקרא לא** קרבו בכורות ולא חטאות ואשמות, **אלמא** [כלומר, וללמדנו] **דחובות בבמה – של יחיד – לא קרוב.** (15)

תא שמע כדברי רבי יוחנן, מברייטא ששינו:

נמצאת אתה אומר: בשלשה מקומות קדשו בכורות לישראל, במצרים, ובמדבר, ובכניסתן ישראל לארץ; שהרי:

במצרים מהו אומר: "קדש לי כל בכור".

במדבר הוא אומר [במדבר ח יז]: **"כי לי כל בכור בכני ישראל"**. (16)

בכניסתם לארץ הוא אומר: **"והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני ... והעברת כל פטר רחם"**.

הרי מכאן שקדשו בכורות במדבר כדברי רבי יוחנן, וקשיא לריש לקיש!?

אמר תירץ רב נחמן בר יצחק: לעולם לא קדשו בכורות במדבר, כי כך היא כוונת הברייתא: **בשלשה מקומות הוזהרו על הבכורות ליקדש** לכשיכנסו לארץ, **ולא קדשו** עד שנכנסו לארץ.

ומקשינן עלה: **וכי במצרים –** שהוא אחד משלשה מקומות שזכרו בברייטא – **נמי לא קדוש,** אלא הוזהרו ליקדש! **הא קאמרינן** דלכולי עלמא קדוש בכורות במצרים, ובהכרח שהברייטא כפשוטה!?

ומשינינן: **הכי קאמר: מהן קדשו ומהן לא קדשו,** בחלק משלשת המקומות קדשו מיד, וחלק הוזהרו להתקדש בכניסתן לארץ.

מתקוף לה רב פפא לריש לקיש:

וכי במדבר לא קדשו בכורות וכדברי ריש לקיש!? **והכתיב "פקוד כל בכור זכר לבני ישראל מבן חודש ומעלה"** ונצטוו לפדותם;

נדרים ונדבות, אלא הוא הדין חטאות ואשמות, שהרי רק בכורות לא קדשו].

15. וכמבואר בזבחים קיז א, תנו רבנן: כל נידר ונידב קרב בבמה, שאין נידר ונידב אין קרב בבמה.

16. [וקשה, והרי המשך הפסוק הוא: "כי לי כל בכור בכני ישראל באדם ובהמה, ביום הכותי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי אותם לי", ואם כן פסוק זה עוסק בקידוש של מצרים, ולא בקידוש במדבר].

והרי אותם שהם בני חודש לא יצאו ממצרים
[כי פקידה זו היתה בשנה השנית ליציאתם],
ומכל מקום קדשו!?

אלא אי איתמר — מחלוקת רבי יוחנן וריש
לקיש — **הכי איתמר**:

רבי יוחנן אומר: קדשו בכורות במדבר ושוב
לא פסקו.

וריש לקיש אומר: קדשו בכורות במדבר
כשאמר להם הקב"ה "פקוד כל בכור זכר" —

ה-א **ופסקו** — לאחר הפדיון בלויים — (1)

מלהתקדש עד כניסתם לארץ. (2)

ומקשינן: **בשלמא ריש לקיש כדאמר טעמיה**
משום דכתיב "והיה כי יביאך ... והעברת",
ובהכרח שפסקו עד כניסתם לארץ.

אלא לרבי יוחנן מאי טעמא? (3)

אמר רבי אלעזר: רבי יוחנן חזאי בחלמא
דמילתא מעליא אמינא [ראיתי את רבי יוחנן
בחלומי, והבנתי שאומר באותו היום דבר
טוב] ליישב את דבריו; וכך אני אומר:

אמר קרא [במדבר ג]: "ואני הנה לקחתי את
הלויים מתוך בני ישראל תחת כל בכור פטר

קדשו במצרים ופסקו, ושוב נתקדשו בהוראת
שעה ופסקו, ראה שם היטב.

3. לכאורה קשה, למה שאלה הגמרא שאלה זו
על רבי יוחנן, רק לאחר שהסבירה הגמרא את
מחלוקתם שנחלקו בהפסקה!?

ובפשוטו הטעם הוא, משום שלפי איך
סבברה הגמרא בתחילה טעמו פשוט משום
שהרי ודאי קדושים היו הבכורות במדבר, שהרי
אמר הכתוב "פקוד כל בכור זכר", ולא ניחא ליה
לפרש דקאי רק על אותם שיצאו ממצרים, [או
משום מסקנת הגמרא שהפסוק מכריח שהנידון
הוא על בכורות שנולדו במדבר]. ואם משום
שהכתוב אומר "והיה כי יביאך ... והעברת", יש
לומר שרבי יוחנן סובר שקדשו ופסקו, ושוב
נתקדשו בכניסתם לארץ, וכאשר כן משמע
מהגמרא לעיל, שמסייעת את דברי רבי יוחנן
משלשה מקומות שנתקדשו בכורות, הרי שלרבי
יוחנן קדשו ופסקו, דאם לא כן תיקשי גם לרבי
יוחנן, ולא משמע שהקושיא היא לשניהם, כי
תירוץ הגמרא אינו שייך לרבי יוחנן.

ולכן שואלת הגמרא את טעמו של רבי יוחנן,
רק לפי מסקנת הגמרא דקדשו ולא פסקו, שאם

1. נתבאר על פי רש"י, שכתב: ופסקו, משעת
החשבון של חומש הפקודים ואילך. ומבואר,
שכל אותם שנולדו בשנה הראשונה נתקדשו.
וראה בחזון איש [בכורות טז ח], שלמד מדברי
הרמב"ן בפירושו התורה [ראה דבריו בפרשת בא
יג א], שמציאתם ממצרים ועד שהתפקדו
במדבר לא קדשו בכורות, וכשהתפקדו היתה זו
הוראת שעה.

2. ואם תאמר: אם כן מאי אותביה רבי יוחנן
לריש לקיש ממה ששינינו: עד שלא הוקם
המשכן היו הבמות מותרות ועבודה בבכורות,
כיון שאף ריש לקיש מודה שקדשו בכורות
במדבר!?

פירשו התוספות: למסקנא זו לא נאמרו הני
תיובתא, וכי האי גוונא איתא בפרק החולץ
[יבמות לה ב] גבי אלמנה מעוברת, ובפרק קמא
דחגיגה ז א, ופרק המפלת [נדה כד א] גבי פניו
מוסמסין, וכי האי גוונא איכא טובא.

ובחזון איש [בכורות טז ח], כתב, שלפי
דברי הרמב"ן בפירושו התורה — הנזכר בהערה
לעיל — אכן קיימות הקושיות דלעיל, כי לרבי
יוחנן קדשו במצרים ולא פסקו, ולריש לקיש